

Arxiu Parroquial de Santa Maria del Pi

APSMMP

MÚSICA I FESTA AL CAMPANAR DEL PI

L'ARRIBADA DE LA RELÍQUIA DE SANT ISIDRE A BARCELONA L'OCTUBRE DE 1623.

Jordi Sacasas Segura

Arxiver de Santa Maria del Pi

La festa al carrer ha estat sempre un element molt important del calendari de les ciutats i pobles. ha estat manifestació popular d'alegria i també mostra de poder, entreteniment i solemnitat de culte, tot sempre revestit del caràcter global i participatiu que propicia el carrer com a espai comú. La ciutat de Barcelona ha gaudit sovint d'aquests esdeveniments al llarg de la seva història, alguns són molt coneguts i encara avui se celebren, d'altres només en tenim memòria a partir de la documentació. Aquest darrer és el cas de les grans festes que s'esdevenien a la nostra ciutat durant la primera meitat del segle XVII on la pólvora, la processó i la passada, el bestiar festiu, la música dels ministrers i els tornejos amb cavallers armats es convertien en absoluts protagonistes.

L'arxiu de Santa Maria del Pi aporta documentació interessant i inèdita sobre aquestes manifestacions. En aquest petit article vull presentar un cas concret de manifestació festiva que és especialment ric en tots aquest elements que donaven relleu a la festa ciutadana: l'arribada de la relíquia de sant Isidre Llauredor a Barcelona esdevinguda els dies 17,18 i 19 d'octubre de l'any 1623.

La relíquia va arribar des de Madrid a instàncies de Guerau de Guardiola, aleshores lloctinent del racional de sa Majestat. El sant madrileny havia estat canonitzat l'any anterior pel papa Gregori XV¹ i proclamat ràpidament patró de la seva ciutat i de la pagesia espanyola. Mercès a les gestions que feu a Madrid el dit funcionari reial, feligrès del Pi, es concedí a la Ciutat una relíquia que s'hauria de venerar en aquesta parròquia. Durant el més d'octubre arribava a Barcelona i era dipositada fora muralles, al monestir de Valldonzella, tot esperant d'entrar solemnement a la Ciutat Comtal.

La translació de la relíquia, des de Valldonzella a Santa Maria del Pi, va esdevenir una festa memorable que s'allargaria uns quants dies, iniciant-se el 17 d'octubre, vigília de la festivitat de sant Lluç Evangelista, amb *vetlles* musicals i processons tot seguint –un detall força interessant– els protocols habituals a la Ciutat per les entrades solemnes dels monarques i altres personalitats distingides².

Les Deliberacions de la Reverenda Comunitat ens ofereixen una relació detallada de la solemne translació de la relíquia: *“a les tres hores de la tarda isquerem de la iglesia parroquial de Nostra Senyora del Pi ab solemne professó lo Reverent Rector i preveres beneficiats i lo demás clero de dita Iglesia juntament ab vint preveres beneficiats de la Iglesia catedral³ [...] los beneficiats més antichs aportaren en aquesta professó vint i quatre capes riquíssimes y los demás preveres ab sobrepellissos acompanyats tot lo dit clero de persones molt il·lustres⁴”*. La processó del Pi encarà el carrer del Carme des del carrer del Pi passant per la Portaferrissa i es dirigí cap al portal de Sant Antoni per sortir fora ciutat en direcció a Valldonzella.

En el monestir els esperaven les monges i moltes autoritats per assistir a l'entrega de la relíquia que va ser rebuda pel rector del Pi, Mn. Joan Ferrer, el qual la portà durant tota la processó de tornada. La cerimònia es va fer, segons el document, seguint les directrius del bisbe de Barcelona⁵.

Dins del monestir i en presència dels consellers de la ciutat *“los magnífics senyors Francesc Cornet, Joan Francesc Codina, ___ Catà i Jaume Homet. Foren testimonis del dit acte i entrego*

---

¹12 de març de 1622

²RAVENTÓS FREIXA, Jordi. *Manifestacions musicals a Barcelona a través de la festa: Les entrades reials (segles XV a XVIII)* Tesi doctoral. UG 2005. pp. 69; 81-93.

³És curiós que a la processó, segons el document, del clero de la catedral hi anessin només els beneficiats. Sabem per altra documentació que a la festa hi participaren també el clergat adscrit a Santa Maria del Mar, encara que no consta que compareguessin a la processó de la translació. Tampoc consta cap anotació de l'esdeveniment al dietari del Consell de Cent, malgrat que les Deliberacions del Pi esmenten com a mínim tres consellers assistint-hi, ans el contrari, al mateix moment que s'esdevenia l'arribada de la relíquia, el Consell acudeix a la catedral a venerar el cos de santa Madrona, dipositat allà des de feia un temps, per agrair la mateixa pluja que al Pi s'atribueix a l'arribada de la relíquia del sant madrileny –*Novells Ardits* vol. 11 pag. 92-. A aquest detall s'ha d'afegir el context polític del principat en la seva relació amb la cort de Madrid –tinguem en compte que sant Isidre, un sant castellà, venia a substituir d'alguna manera la devoció als sants autòctons-. Així mateix no s'ha d'oblidar tampoc la influència que va tenir en general la *Nova Devotio* i en particular l'Escola de Crist entre la noblesa més distingida de la Ciutat que en molts casos era feligresia del Pi. Tot plegat exigeix un estudi més profund que excedeix l'àmbit d'aquest article.

⁴Les cites de text intercalat i en cursiva son extretes de APSMP B361 Deliberacions llibre E (1623-1639) fol. 3r.v. i 4r.

⁵Joan Sentís i Sunyer, bisbe de Barcelona (1620-1632) També era el virrei interí de Catalunya (1622-1626)

los nobles don Francisco de Pinós y don Joan de Paguera acompañants de molta noblesa y de personas devotes del dit sant". En tornar cap a Ciutat la processó fou acompanyada, a més dels anomenats consellers i nobles, per multitud de gent i deu confraries amb les seves banderes i amb ciris a la mà *"que causaven gran devoció en los ànimos dels fels"*. És molt interessant per l'estudi dels entremesos de la ciutat la referència que fa al bestiar que es va treure en aquesta ocasió: *"també anaven l'àliga de la Ciutat, los cavalls cotoners, la mulassa y lo drach y moltes cobles de manestrils"*. Conclou aquesta relació amb admiració per un espectacle tan magnífic *"que la campanya apareixia un paradís terrenal"*. No s'oblida el text també d'anotar que acompanyaren el seguici un destacament de dos-cents soldats els quals disparaven els seus arcabussos al pas de la processó. El document s'admira de l'estrèpit de la pólvora disparada al pas de la processó i diu que *"al passar la relíquia aparegue una segona Troya"*.

Un cop entrada la processó a la Ciutat, malgrat a que el dia *"isque a la matinada molt agraciat sens que aparegues núvol algu en lo cel"* es descarregà un sobtat ruixat molt violent que va obligar comitiva i relíquia a refugiar-se dins l'atri de l'església de Sant Antoni. El ruixat va ser considerat pels presents intervenció miraculosa del sant, *"demostrant a la clara a la gran Ciutat de Barcelona quant gran patró y advocat de agua ha de ser, puis en discurs de mitja hora passave agua per lo vall del portal de Sant Antoni que arribave fins alt en la volta del pont de dit portal"*. Quedava clar en aquell moment que a santa Madrona, fins a les hores recurs diví tradicional de la ciutat per aconseguir agua, li havia sortit un rival molt considerable.

Al cap d'una hora i mitja o dues hores deixà de ploure i la processó va reprendre el camí cap a l'església del Pi. En arribar es va col·locar la relíquia solemnement a l'altar del gremi dels Hortolans, que tenia destinat, *"ab molta sumptuositat y acompanyament"* mentre la capella de música del Pi cantava -en una de les seves primeres actuacions documentades- *"ab molt gust i aplauso de tots los fels crhistians"*.

Un mes més tard, el diumenge tres de desembre, els arxivers del Pi consignen a les Deliberacions⁶ que *"se feren grans festes en la Plaça de St. Anna en les quals festes assistí la major part de la noblesa de Barcelona y se tornejà tota la tarda. Los senyors diputats donaren prissos de valor de tres centes lliures per a què fossen presentats al gloriós sant Isidro en la Iglesia parrochial de Nostra Senyora del Pi, on vuy se te ab gran veneratio una relíquia del dit beneventurat sant"*. És molt interessant la referència que fan al torneig realitzat a la plaça de Santa Anna i encara més el detall de l'anada a l'església del Pi al final de la juguesca: *"en acabar dit torneix partiren de dita plaça de Santa Anna los dits cavallers tots armats en blanch⁷, y ab gran acompanyament de atxas anaren caminant y antes de arribar a dita Iglesia isqueren a rebre-los moltes persones principals y los senyors obrers de dita Iglesia [...] al arribar al portal de la Iglesia los rebé la Reverent Comunitat ab professó y se feu molt solemne per tota la Iglesia en la qual cantaren molts mutets ab gran contento de tot lo poble, y lo senyor Joan Ferrer rector de dita Iglesia donà a adorar la relíquia del dit gloriós sant a tots los senyors cavallers i ells offeriren les joyes ab molta devotió"*.

---

⁶APSMP B361 Deliberacions llibre E (1623-1639) fol. 4v.

⁷Amb cuirasses i armes desembeinades.

Durant aquells dies se succeïren celebracions de culte i d'entreteniment per tot Barcelona, en especial als barris de Santa Maria del Pi i a Santa Maria del Mar. A la biblioteca de Catalunya es conserva un imprès contemporani amb el detall dels actes que es van fer durant els dies de festa⁸.

LES TROMPETES AL CAMPANAR

No és gaire conegut que els dies de grans celebracions a Barcelona, sigui per l'entrada de sa Majestat, del senyor bisbe o potser d'una relíquia d'un sant important, hi havia un fil musical ciutadà que era tocat des de dalt de tot del campanar de Santa Maria del Pi. L'emblemàtic campanar, el més alt de la Barcelona antiga, per la seva posició central i isolada ofereix encara avui una visió de 360 graus sobre els terrats de la ciutat medieval. Per aquesta raó el campanar es convertia en el lloc ideal per que un grup de trompetes escampessin el seu so per tota la ciutat mentre que, a baix al carrer, s'esdevenien els actes festius.

El fet de situar grups de ministrers en llocs elevats mentre se celebraven esdeveniments festius al carrer, era força habitual a Europa ja des de l'època medieval. Era l'anomenada "música alta" és dir tocada a l'exterior, amb instruments de vent de fusta o metall i sovint en llocs elevats, en contraposició a la "baja" que s'interpretava als interiors. En el cas que ens ocupa només cal recordar les estructures que encara avui es conserven i que van ser construïdes per aquesta funció com ara l'anomenada "Casa de las Chirimías" del passeig de los Tristes a Granada, o d'altres de desaparegudes però ben documentades en època moderna com la "Torrecilla de la Música" construïda a principis del segle XVII en el Prado de San Jerónimo de la ciutat de Madrid⁹. El campanar de Santa Maria del Pi era un dels punts utilitzats a Barcelona per aquests tipus d'esdeveniments musicals i festius.

A l'APSMP es conserven nombroses referències de pagaments per actes realitzats al campanar, sobretot pel que fa a la pólvora festiva: Mascles i arcabussos sovint eren disparats des del terrat del campanar els dies de festa i cap a finals del segle XVIII fins i tot s'hi engegaven castells de focs artificials, segons els testimoni ocular del baró de Maldà.

En relació a la música i seguint l'esdeveniment de l'arribada de la relíquia de Sant Isidre, aportem un document de comptes que especifica les quantitats pagades, un cop acabada la festa el dia 20 d'octubre d'aquell any 1623, a n'Antoni Casanovas i Tordera, "*musich, per la confraria sua de ministrers, que hana a la professó, per les dues vetlles al campanar dimarts i dimecres, dues vetlles a la Iglesia los mateixos dies, i per lo offici vesprer, completes i professó dins la iglesia lo dijous.*" Les vetlles eren petits concerts que s'oferien els dies de festa en alguns indrets de la ciutat, normalment al carrer i també dins de les esglésies com a entreteniment dels assistents. Tenim doncs que n'Antoni Casanoves music, director o mestre d'un conjunt de

---

⁸Relacio de les festes que se son fetes en Barcelona en les parrochias de Santa Maria de la Mar, y Nostra Señora del Pi, en alabança del glorios Sant Isidro pages, y a la sua santa reliquia, enbiada de la illustre y noble Villa de Madrid, al to de laume Roig. BC F.Bon. 9179.

⁹ LOPEZOSA APARICIO, Concepción. "Un singular edificio del Prado Viejo de San Jerónimo: La Torrecilla de Música". *Anales de Historia del Arte* nº 5. UCM (1995) pp. 93-100.

ministrers, va oferir dues *vetlles* dalt del campanar a més d'actuar dins l'església durant els oficis i assistir a la processó del trasllat de les relíquies des del monestir de Valldonzella. Per aquesta feina en Casanoves i els seus ministrers van cobrar 14 lliures.

Un altre anotació ens parla de les quantitats pagades a en Pau Arner, corredor de coll, que molt probablement per raó de l'ofici era destre sonant la trompeta, el qual havia interpretat juntament amb quatre companys també trompeters, dues *vetlles* més dalt del campanar mentre es feia la passada i la processó. Per aquestes dues actuacions els cinc trompeters cobraren 8 rals cada u, en total 4 lliures.

En els comptes també trobem tambors acompanyant els ministrers i les trompetes tant a la processó com en una de les *vetlles* al campanar. El document diu que: *"se ha pagat a Pasqual Sidor i dos altres tabalers de cavall per a sonar la pasada a 17 de dit, i la professó a 18, dues lliures i vuit sous a rahó de 8 sous cada hu."* Més avall anota també que *"se ha pagat al mateix i altre companyió seu tabaler de confraria per una vetlla al campanar lo dimars a 17 del dit. Dos reals ha cada hu."* Del document es pot deduir que durant la "passada" és a dir: l'anunci de la festa pels carrers principals de la Ciutat, es van utilitzar timbalers a cavall, tal vegada alguna cosa semblant a les anomenades *trampes* de les processons del Corpus. No així dalt del campanar el dia 17 ja que com a mínim un dels tabalers, potser en Miquel Arnet que signa juntament amb en Sidor el document, era de *confraria*, s'entén que amb els arnesos per tocar a peu dret.

La festa es va celebrar el dimarts dia 17, el dimecres dia 18 i el dijous 19 d'octubre de 1623. La processó va ser el dia 18 i el divendres dia 20 els músics rebien el sou per la feina feta. Del document es desprèn que els ministrers, probablement tres xeremies i un baixó o sacabutx, actuaren dalt del campanar dimarts i dimecres fent *vetlles* i que el mateix dimecres acudien a la processó juntament amb els tabalers a cavall. Per altra banda el conjunt de trompetes s'alternava amb els ministrers a tocar dalt del campanar mentre aquests acudien a la processó o feien la passada pel carrer i els timbalers els acompanyaven tant des de dalt com des del carrer.

Només podem imaginar l'efecte que deuria fer sentir de lluny el so de 5 trompetes i dos timbals mentre la processó creuava la Rambla en direcció al portal de Sant Antoni. En aquell moment els edificis eren més baixos i el campanar de 54 metres s'erigia solemne per damunt dels terrats d'una ciutat molt més petita i lleugerament més silenciosa que l'actual. Potser algun any podríem fer la prova i tornar la música a dalt del campanar de Santa Maria del Pi.

Memorial dels partides que Jo Pau Guaralt. p. he pagades ab ord.
de la comunitat de nra. sen. del Pi per la festa de arribada la Reliquia
del Glorios s. Isidro - a 18. de 2da. 1623. del monestir de valldoncella -

Primo a 20. de set. 1623. he pagat a An-
toni Tordera, musicà, per la companyia de
menestrils que hana als profeso per les dues
vettes al campanar, dimars i dimecres, dues
vettes a la Iglesia los mateixos dies per loffi-
ci, vergues, completis, i profeso d'inst. Iglesia
so dignu quatorze lliures d'or

To Antoni casanova de Tordera
tinhe rebut d'or catorze lliures

Item he pagat a Pau Amer condor de cotx per
ell i quatre altres trompeters sonar dues vettes al
campanar en la passada i profeso quatre
lliures a 3. reals cadahu

Present d'ami Codr Pau Guaralt se rebue dit pau amer
d'or quatre lliures

Item he pagat a Pasquel Sidos i dos altres ca-
bales de cavall per sonar la passada a 17. de
dit i la d' feno a 18. dues lliures i vuit sous
a 8. reals cadahu

rodit Sidos sine rebat las sobras d'or
liuras i huit sous per mi mes companys

Item he pagat al matix i altre companys
seu tabals de campanaria per una vella alom-
parar lo dimars a 17. dit. dos reals he cadahu

rodit Sidos sine rebat las sobras d'or
part somiquelav net tinhe rebut quatre sous

Transcripcions

APSMP B361 Deliberacions llibre E (1623-1639)fol. 3r.v. i 4r.

En la transcripció s'han completat les abreviacions no evidents així com la utilització de les normes ortogràfiques actuals allà on ha estat possible o era convenient fer-ho sense alterar les expressions originals, per tal de millorar la comprensió del text.

DIE DECIMA QUARTA MENSIS OCTOBRIS MILLESSIMO SEXCENTESSIMO VIGESSIMO TERTIO

Convocada y congregada la Reverent Comunitat després de vespres en la sagristia major de dita iglesia, fonch proposat per Mn. Pau Queralt, procurador de herències de dita iglesia, com lo dia antes se ajuntaren los reverents procuradors de herències, mossèn Aleix Garriga, mossèn Pau Queralt, Mn. Pere Armendia, lo doctor Pau Guasch, mossèn Lluys Serras, juntament ab lo doctor Pau Ferrer, tots junts comissaris ellegits per la dita Reverent Comunitat per a tractar ab los senyors obrers de dita Iglesia, en què modo y forma se havien de fer la professó y festa del gloriós St. Isidro, en honor y glòria de una relíquia de dit sanct enviada de Madrid per orde del Il·lustre Senyor, don Francisco Tarça, cavaller de la Orde de Montesa, del Consell de Sa Magestat, a instància del senyor, don Grau Guardiola, lloctinent de offici de mestre racional de la casa y cort de Sa Magestat. Dirigida dita relíquia a la Reverent Comunitat de Preveres de Nostra Senyora del Pi y als senyors obrers de dita Iglesia. Lo entrego de dita relíquia y modo de professó fonch en la forma davall escrita, la qual anirem continuant *In nomine Domini*.¹⁰

Dimecres a 18 de octubre de l'any 1623, dia dels gloriós evangelista St. Lluch, a les tres hores de la tarda isqueren de la iglesia parroquial de Nostra Senyora del Pi, ab solemne proffessó, lo reverent rector y preveres beneficiats, y lo demás clero de dita Iglesia, juntament ab vint preveres^{3v.} beneficiats de la Iglesia catedral als quals per orde de la Rt. Comunitat lo premicer qui fonch lo doctor Pau Guasch pevere y beneficiat de dita Iglesia los acomodà en dita professó interpolats ço es un beneficiat del Pi en lo lloch més preminent y després un beneficiat de la Seu y axí los demás per son orde. Los beneficiats més antichs aportaren en dita professó vint y quatre capes riquíssimes y los demás preveres ab sobrepellissos, acompanyat tot lo dit clero de persones molt il·lustres y demás obres de dita Iglesia y parròquia y de persones molt devotes de dit gloriós sanct.

Isqué dita professó per lo portal major de dita Iglesia y anà caminant per lo carrer del Pi y per lo carrer de la Portafarrissa y dret per lo carrer del Carme y arribaren fora de Ciutat en lo monestir de les monjes de Valldonzella en lo qual, per orde de sa excelentia don Joan Sentís, bisbe de Barcelona, estava depositada la relíquia del gloriós st. per a que en dit monestir, o, Iglesia fos entregada dita relíquia al rt. rector Comunitat y obres de dita Iglesia de Nostra Senyora del Pi.

Lo entrego feu los senyors don Francisco Terre, dagà i canonge de la Seu de Barcelona, oficial y vicari general de sa excelentia, al rt. rector, Comunitat y obres de Nostra Senyora del Pi, dins la Iglesia de les monjes de Valldonzella en presentia dels magnífics consellers de la present Ciutat

---

¹⁰ És evident que l'arxiver va iniciar la relació el dia 24 d'octubre prèviament a l'aconteixement, coincidint amb la preparació de la festa, i que dies més tard la continuà un cop realitzats els actes.

qui eren en dit any lo magnífich Francesch Cornet, Joan Francesch Codina____ Cata, Jaume Homet. Foren testimonis de dit acte y entrego los nobles don Francisco de Pinós y don Joan de Paguera acompanyats de molta noblesa y de persones devotes de dit st. Lo senyor don Joan Terre oferí al dit st. un riquíssim estandart blanc tot dorat lo qual aportà des de dita Iglesia de Valldonzella fins al Pi ajudat del senyor don Grau Guardiola y del senyor don Francisco de Pinos, los quals anaven devant de dita relíquia juntament ab deu confrarias que cada una de elles aportava sa bandera y los demás confreres aportaven siris que causaven gran devoció en los animós dels fels acompanyants. També anave l'àliga de la Ciutat, los cavalls cotonès, la mulassa y lo drach, y moltes cobles de manestrils que la campanya aparexia un paradís terrenal. Al exir de dit monestir de Valldonzella estava una companyia de soldats de dos cents homens ab sos mosquets y |^{4r.} arcabuços que al passar dita relíquia aparegué una segona Troya. Y a bé que dit dia del gloriós st. Lluch isqué a la matinada molt agraciad sens que aparagués núvol algú en lo cel, fou servit lo gloriós st. obrar un gran miratgle puis en un instant se formà un nuvolet dins de mar y poch a poch sen pujà sobre la montanya de Monseny y vingué prenent sobre la montanya de Moncada y Sarrià, ab tant gran impetut de aygua que causà gran espant als animós de tots sos devots, demostrant a la clara a la gran ciutat de Barcelona quant gran patró y advocat de aygua ha de ser, puis en discurs de mitja hora passave aygua per lo vall del portal de st. Anthoni que arribave fins alt en la volta del pont de dit portal.

Y fou servit Nostre Senyor per medi de la santíssima relíquia que abe plogut molt per tot lo Plà de Barcelona nos banyaren en ninguna manera los qui anaven en dita professó, puis sempre la pluja se anà detenint fins foren arribats dins lo portal de st. Anthoni, a hont davall lo porxo y cobert de dita Iglesia estigué dita relíquia detinguda per spay de una hora y mitja fins en dues y després anà maynant y prosseguirem dita professó ab tanta lluminària de axes que passavan de dos-centes y vint, y desta manera arribaren en la Iglesia parroquial de Nostra Senyora del Pi en la qual fou depositada dita relíquia ab molta sumptuositat y acompanyament, y cantà la música de dita Iglesia ab molt gust y aplauso de tots los fels chistians puis tot era per a més honra de Nostre Senyor y del gloriós st. Isidro lo qual nos vulla ser intecessor en totes nostres necessitats y després èr son favor possehiam la glória eterna. Amen.

DIE XXVII MENSIS OCTUBRIS 1623

Convocada y congregada la Rt. Comunitat en la sacrestia major després de vespres fonch proposat per mn. Pau Queralt beneficiat de dita Iglesia altre dels procuradors de herèncias lo quant convindria fer gracias al il·lustre senyor don Francisco Tarça per mercè tan assenyalada |^{4v.} ha feta dit senyor a esta nostra Iglesia del Pi de la present ciutat de Barcelona, ha resolt la Reverent Comunitat que los archives juntament ab lo dr. Pau Ferrer envien una carta a dit il·lustre senyor de part de esta la Reverent Comunitat de la qual carta ne reste còpia en lo present llibre de determinacions¹¹.

DIUMENGE A 3 DEL MES DE DESEMBRE 1623

---

¹¹ Efectivament la còpia de la carta enviada a Francisco Tarça continua estan en un full solt dins del llibre de determinacions entre els folis 3 i 4.

Havent donat orde la molt Rt. Comunitat de que se assentassen les coses se feien de festes en honor y glòria del gloriós st. Isidro, per a que ne reste perpetua memòria per als beneficiats que vuy són y per temps seran, nos ha aparegut a nosaltres Jaume Rossell y Valentí Torres, archives lo any present de 1623, inseguint dit orde de la Rt. Comunitat deixar en scrits com diumenge dalt dit a 3 del més de desembre de feren grans festes en la plaça de sta. Anna en les quals festes acistí la major part de la noblesa de Barcelona y se tornejà tota la tarda. Los senyors diputats donaren prissos de valor de tres-centes lliures per a que fossen presentats al gloriós st. Isidro en la Iglesia parrochial de Nostra Senyora del Pi, a hont vuy se te ab gran veneratió una relíquia del dit benaventurat st. Lo modo de presentar dites joies fou que en acabar dit torneix partiren de la plaça de st. Anna los senyors cavallers tots armats en blanch¹² y ab gran acompanyament de axas anaren caminant y antes de arribar a dita Iglesia isqueren a rebrelos moltes persones principals y los senyors obres de dita Iglesia y la major part dels Hortolans parroquians de dita parròquia y confreres de la capella ahont està la santa relíquia |^{5r.} que passaven les axas que apostaven tots junts de numero de cent. Y al arribar al portal de la Iglesia del rebé la Reverent Comunitat ab professó y se feu molt solemne per tota la Iglesia en la qual cantaren molts mutets ab gran contento de tot lo poble. Y los senyors Joan Ferrer rector de dita Iglesia donà adorar la relíquia del dit gloriós st. a tots los senyors cavallers y ells offeriren totes les joyes ab molta demostratió y restaren molt contents de tant bon empleo. Lo gloriós st. per sos mèrits nos done y alcanse de Déu Omnipotent camí y guia per a salvarnos. Amen.

---

¹² Amb cuirasses i armes desembeinades. Els metalls polits d'armes i armadures lluien en passar els cavallers a la llum de les atxes. Era un element més dels que donaven relleu a la festa.